

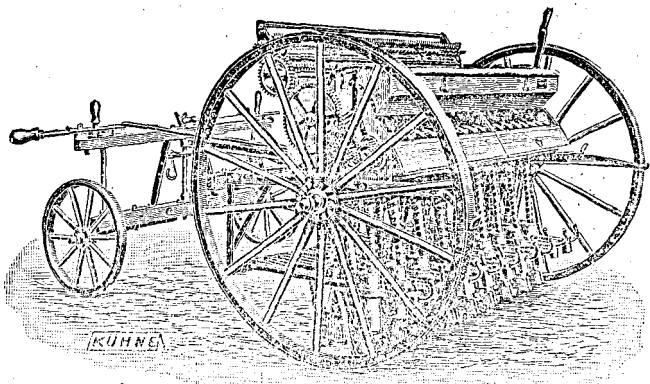
9446/914 k. i.

ERDÉLYI GAZDA

XLVI. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1914. SZEPTEMBER 20.

38. SZÁM.

Elsőrendű egy és többvasu ekéket, 6-és 8-vasu kultivátorokat, tárcsásboronákat, továbbá hirneves „Mosoni Drill” és „Vera II” sorvetőgépeket, sorbetrágyázó új „Royal Drill” kombinált vetőgépeket, rostákat, konkolyozókat és szüretelő eszközöket szállít:

„KÜHNE” mezőgazd. gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: Budapest.

Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

2012

MINDEN GAZDA

érdeke, hogy összes **gép- és motor** szükségleteinek beszerzésekor

az **E. K. A. R. T.**

Motor-, Gép- és Ipartelepek berendezési osztályától

kérjen ajánlatot.

I g a z g a t ó s á g:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota.)

Telefon: 827. sz.

Távirati cím: "EKART"

NAGY JAVITÓMŰHELY

mindenféle rendszerű gépek javítására.

3033

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.

Vezérképviselő: Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 35.

Biztosításokat elfogad tűz és jé-kár ellen, ugyancsak az ember életére a legkülönösebb műveletek szerint, előnyös feltételek mellett.

Az üzleteredményben a biztosított tagok arányukban részesülnek.

A felölt 12 év alatt a tagok részben részesültek az üzleteléséből, közzétett határozat értelmében díjazottaként.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselői központokkal. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2.927.380.— K
Tartalékok	3.357.000.—
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett díjakból	10.740.000.—
jépkárokból	5.042.000.—
Biztosított érték tízben 1912. évben	800.000.000.—
jébben 1912. évben	630.000.000.—
Életozlet állománya	15.240.000.—
A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a	

GONDVISELÉS: Országos Központi Segélyező Társulat

utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedő, leányköltségre illetékesen írt segélybiztosítások eszközöltek. Leányok részben nevelésért. E társulat közhelyben minden körzeten átálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működésük. Társulatot kézzel felül bírkinck is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Fehérvári-utca 20. sz.

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert

PISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest,

V., Nádor-utca 31-33. szám.

Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZŐ-intézet.

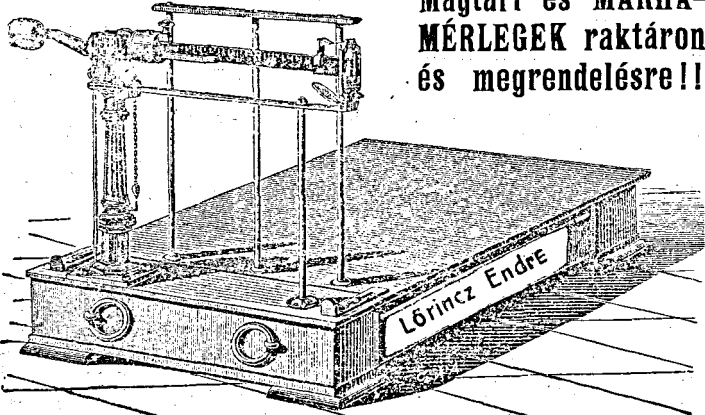
Kérjen ajánlatot.

PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ

KITÜNTETETT OKLEVELES MÉRLEGKÉSZÍTŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰ-
LAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

KOLOZSVÁR,
HOSSZU UTCA 26. SZ.

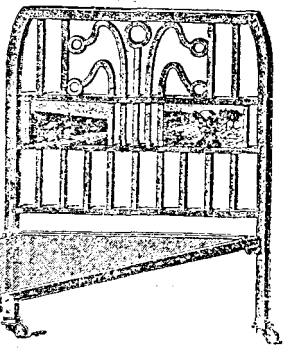
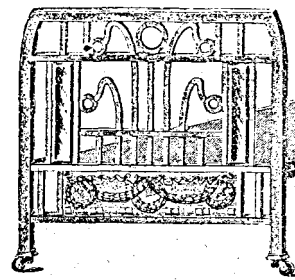
3111

**Magtári és MARHA-
MÉRLEGEK raktáron
és megrendelésre!!**

ELVÁLLAL:

Vas és fémből előállítható szak-
májába vágó minden munkát. Kór-
házak, szállodák, gazdaságok, is-
tállóknak, tehenészetek stb. fa, vagy
fémbutorral való berendezését.
Folyósó, lépcső és sirrácok készi-
tését. Gazdasági és kerti kerítéseket
Kerti butorokat és sátrakat. Réz-
és vaságyakat és butorokat, stb.

Költségvetéseket és rajzokat kívánatára díjtalanul ad
Pontos időre szállítás! Szolid és versenyképes árak!
Szakszerű tökéletes munka!

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSNÁL JOBBAK ÉS OLCSÓBBAK!

A KOLOZSVARI

TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénzintézete.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjai 1.302.692 korona 10 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

2004

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kamat-
tozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza.
Leszámítol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapíro-
kat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10—50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönö-
ket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok
vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előlegét nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáráttal.
Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti
könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt
csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek
mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Buzát vesz

kézpénzért — 100 q.-tól bármily mennyiségig az

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvártt, Attila-utca 10. szám.

Mintázott (fél kg.) ajánlatok sürgősen beküldendők!

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Ötálló eredeti cikkek:

A falusi vezetők feladata a háboru ideje alatt . . .	401
A hitelszövetkezetek és a moratorium	401
Kormányintézkedések	402
Vegyes közlemények	403
Hírdetések.	

A falusi vezetők feladata a háboru ideje alatt.

A kultuszminiszter nemrég felhívást bocsátott ki az állami tanítókhöz, amelyben figyelmezteti őket mindazon tennivalókra, amelyek a hadviselés ideje alatt a békésen munkálkodó faluban előfordulnak. Ez a felhívás ugyan csak az állami tanítókhöz van intézve, de egyformán érdekli a többi tanítókön kívül a falu összes vezetőit. Eppen ezért ismeretjük ehelyütt, megtoldva azokkal a tennivalókkal, amelyek véleményünk szerint kiegészítik a kultuszminiszteri rendeletben foglaltakat.

E rendeletben a hadba vonult katonák itthon hagyott családjának gondozásáról van szó. Főként az anyátlan árvák sorsát köti a tanítók lelkére s azon árvákat, akiknek özvegy atyjuk a háboruban elesett. Bölcsen tudja a rendelet, hogy a tanító, de mondhatjuk a falu többi vezetője is, anyagi segítséget nem igen nyújthat, mert szűkös jövedelmi viszonyai ezt nem engedik. Erkölcsei befolyásával azonban annál több könnyet le-törölhet. Különösen a törvényismeret és a segélyforrásokra való utalás teszi becsessé a falu vezetőinek közremunkálását az alsóbb társadalmi osztályok, de főként a segélyre szoruló kiszegedők előtt. Mert a törvény biztosítja ugyan az állami segélyezést a hadbavonultak családtagjai részére, de ez a segélyezés csak későbbi időben kezdődhetik meg, az árváknak pedig gyors pártfogásra van szükségük és talán egyetlen alkalommal sem érvényesebb az a közmondás, hogy »két-szeresen ad, aki gyorsan ad«. A falu vezetői tehát ily esetben az árvák ügyét vigyék az *Országos Gyermekvédő Liga* vezetősége elé (Budapest, VII., Wesselényi

utca 6.). A Liga mindazon árvákról gondoskodni fog, akiket a minden egyes közigazgatási járásban működő s a hadbavonultak családtagjait segélyező helyi bizottság elhelyezni nem tud.

Az árvák elhelyezésénél a falu vezetői ismét tevékeny részt vállalhatnak magukra. Falu helyen könnyebben akad a tanítói, jegyzői stb. lakásban egy hely az ilyen árva gyermek számára. Arról pedig, hogy a fekvőhelyhez egy darabka kenyér is járuljon, a törvény gondoskodik, mert az 1882. évi XI-ik törvény-cikk alapján azok, akik árva gyermekeket házaikhoz vesznek, állami segélyre tarthatnak igényt. A falu vezetőinek mindenekelőtt az a kötelességük, hogy buzdítsák a falu tehetősebb, jószívű család-jait, hogy a környékbeli árván maradt gyermekeket házukhoz vegyék; ha pedig tehetik, maguk is jó példával járjanak elől. Ezt a készséget tudomására kell hozni az Országos Gyermekvédő Ligának és a hadbavonultak család-jait segélyező helyi bizottságnak.

Egyáltalán ebben az időben a falusi vezető legyen az összekötő kapocs az állami és társadalmi segélyakciók és a falu népe között. Ezek a segélyakciók ugyanis első sorban városi példára vannak szabva, ahol a segélyező bizottságnak nem kell a távolsággal megküzdeni, hanem könnyen megállapíthatja a szükségét és ellenőrizheti a segélyre szorultak igényjogosultságát. Ha a falu vezetői ezt a munkát önkéntesen el nem végzik, féltő, hogy a falu népe az állami segítséget megkapja ugyan, de teljesen kimarad a társadalmi jótékony-ság kereteiből.

Másik igen fontos tevékenysége a falusi vezetőknek, hogy hadbavonult társaikat kisegítsék, támogassák. Ahol a tanítót szőlítették fegyverbe, ott a pap és a jegyző igyekeznek a helyettesítést elvállalni, ahol a jegyzői iroda maradt árván, ott amazok segédkezzenek a községi közigazgatás körül.

Igen fontos tennivaló ezekben a napokban az itthonmaradottak, az aggódó asszonyok, gyermekek, öregek megnyugtatólása. Talán sehol olyan könnyen lábra

nem kelnek a rémhírek, mint a falvakban. Egy-egy elejtett szó a vasuton, a község-házánál és megindul a könnyek árja, már az is özvegynek és árvának képzelet magát, akinek az ura vagy az apja, mint 42 éves népfelkelő a kasszárnya udvarát söpri, vagy feltűzött szuronnyal őrizi Budapesten a táborig konyhát, hogy az utcagyerekek meg ne dézsmálják az üstök szép rózsaszínű és orrot csiklandozó levét. Mindennél fontosabb, hogy a falu vezetői legalább hetenként egyszer a gazdakörbe, szövetkezetbe bemenjenek és az érdeklődő falusi népnek néhány bátorító szót mondjanak, ismertessék győzelmeinket és kitérésre, bizalomra serkentsék őket. Ha az utcán olyannal találkozunk, akinek hozzátartozója a háboruban van, kérdezzék meg, hogy mi hírt kapott a katonától, ha hosszabb ideig elmaradna a hirdető levél, vigasztalják a táborig posta lassu járásával, ha pedig még jobban aggódnak a hozzátartozók, a falusi vezetők írjanak helyettük a Vörös-Kereszt Egyesülethez tudakozódó lapot és küldessék a választ magukhoz, hogy ha baj történt volna az illető katonával, kíméletes módon, a vigasztalással nem fu-karkodva, tudassák azt a hozzátartozókkal.

Ezekben a nehéz napokban nem csak anyagi eszközökkel, de erkölcsi javakkal, a részvét, az emberszeretet eszközeivel többet tehet a falusi vezető egész falujáért, mint békeidőben egész esztendei munkával. Mi a magunk részéről is kérjük a falusi vezetőket, hogy egész lélekkel, egész szívvvel támogassák falujokat ezekben a küzdelmes napokban.

A hitelszövetkezetek és a moratorium.

A hitelszövetkezetek állásáról a háboru alatt nagyon kedvező megállapításokat tesz közzé báró Korányi Frigyes, az Országos Központi Hitelszövetkezet ügy-vezető igazgatója. A háboru első napjaiban példás nyugalmat tanúsítottak a hitelszövetkezetek s tagjaik. Ez minden-estre kedvező jel a további időkre. Egyben megragadja az alkalmat a központ igazgatója, hogy e kedvező jövő érdekében a moratorium helyes használatára

Mezőgazdák ZUHATAG KUTJA.

Serleges rendszer cső és
gummi nélkül

Minden eddigi
rendszert fölülmul

ŐSZI GAZDASÁGI SZÜKSÉGLETEK BESZERZÉSE!

A szüreti idény és az őszi vetési munkálatok közeledtével ajánlunk: különböző kivitelű borsajtókat, szőlőzuzókat, bogyzókat, borszivattyukat, boroshordókat, must- és bormérőket és mindennemű más szüretelési eszközöket, az összes gazdasági vető- és virágmagvakat, szuperfoszfátot, Thommassalakot, kálit és egyéb műtrágyákat, ekéket, tárcsásboronákat, kultivátorokat, vetőgépeket, rostákat és konkolyozókat.

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg gypaju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára. 2005

is tanácsokat adjon a vezetőknek, amelyeket nagyon érdemes figyelembe venni még a szövethkezetek kötelekén kívül állóknak is.

Az Országos Központi Hitelszövetkezetnek kerekén 41 millió betét van a kezelése alatt, a kötelekébe tartozó szövetkezeteknél pedig mintegy 120 millió korona betét van. A központ a jó időkben számtalanszor figyelmeztette a szövetkezeteket, hogy szoktassák rendszeres törlesztésre tagjait s óvakodjanak központi hitelük tulságos igénybevételétől, mert nehéz időkben nem várhatják, hogy a metalan felmondott betéteik kifizetését csakis a központ biztosítsa önmagában. Ezt az intést a szövetkezetek nagyrésze megfogadta s ezért van a központ most abban a kedvező helyzetben, hogy fennakadástól nem kell tartani. A legtöbb szövetkezet saját erejéből képes kifizetni legnagyobb részt azokat a betéteket, melyeket nem oktan ijtedségből, hanem a rendes szükségletre mondanak fel. A központnak csak itt-ott kell támogatónak közbelépnie. A szövetkezetek és a központ alaposan megvizsgálják az egyes eseteket. Ha valaki most hirtelen 20.000 koronát akar kivenni, minden komoly ok nélkül, csak azért, hogy otthon fiókjába zárja: ezzel ilyen rendkívüli viszonyok között károsítaná a szövetkezeteket, a többi tagok érdekét anélkül, hogy magának valami haszna lenne belőle. Hát nem kapja ki a 20.000 koronát, hanem megkérdezik tőle, mire kell? Ha kell 100 korona cselédfizetésre: ennyit kap, 200 korona lakásfizetésre: ezt is megkapja. 1000korona régi adósságfizetésre: az most nem szükséges, mert a moratórium haladékot adott rá. Ha — amint megtörtént — egy betevő egész betétjét felmondotta, mert odaajándékozta a hadbavonultak hátrahagyott családtagjainak támogatására: megkapja a felmondási idő tekintetbevétele nélkül az egész betétjét. Így egyenként bírálva el a szükségleteket, el van érve, hogy simán megrázódás nélkül vihetők át a szövetkezetek és a kisgazdák ezen a rettenetes háborun, egészen a győzelem napjáig.

Ha úgy mennek a dolgok tovább is a szövetkezeteknél, amint mentek eddig, ebben örök dicsősége lesz a magyar szövetkezeti intézménynek és a magyar nép bölcseségének.

KORMANYINTÉZKEDÉSEK.

Körrendelet. (A budapesti m. kir. kertészeti tanintézetnek, a budaörsi m. kir. Erzsébet királyné állami törzsgyümöl-

csősnek, a bájai m. kir. kertészegéd iskolának, az orosházi és putnoki kertgazdasági tanszékeknek, a nagybányai m. kir. gyümölcsvédekezési kísérleti állomásnak, a tyeji m. kir. gyümölcsészeti kísérleti telepnek, valamennyi m. kir. állami faiskolának és állami kertészeti telepnek; továbbá a m. kir. gazdasági akadémiáknak és földmives iskoláknak, a selmeczbányai m. kir. erdészeti főiskolának és az összes erdészeti szakiskoláknak.)

A háborus helyzetben kötelességünk minden olyan alkalmat felhasználni, mely a közlelemzés zavartalan biztosítását előmozdithatja.

Nem szükséges hangoztatnom a Cim előtt azt, hogy mennyire megkönnyíthetjük a tél folyamán különben is több gondot és nehézséget okozó közlelemzést azzal, ha abba a gyümölcs- és zöldségkonzervek használatát beillesztjük. Most a nevezett termények hőségének idején sok olyan gyümölcs és zöldségféle kallódik el, mely veszendőbe, mely későbbben a legegészségesebb táplálékul szolgálhat. Eppen ezért a midőn felhivom Cimet, hogy minden rendelkezésére álló módon a közönséget buzdítsa a konzervek készítésére, egyben mihez tartás végett tudatom, hogy az összes szakintézmények felszerelésében levő bármely nagyságú és rendszerű valamennyi aszaló készülék átengedendő a közönség használatára, aképpen, hogy azokat első sorban a magánosok, de a lehetőség és a mutatkozó szükség szerint esetleg egyes cégek is díjtalanul használatba vehessék és pedig a jelentkezés sorrendjében és akként, hogy a konzerválásához szükséges tüzelő s egyéb anyagot a helyszínen az illetők, akik ezt a kedvezményt igénybe veszik: szolgáltatathatják át.

Midőn ezt a Cimed tudomására hozom, egyidejűleg felhivom, hogy tegye meg a maga hatáskörében mindazt, amit a fennebb vázolt cél elérése érdekében szükségesnek vél. Nevezetesen hívja fel vidéke közönségének figyelmét a helyi lapok útján és egyéb kínálkozó alkalmas módokon a gyümölcs- és zöldségfélék konzerválásának fontosságára, adjon az érdeklődőknek tanácsot és utbaigazítást, az aszalásra jelentkezők terményeit pedig, ha ily célra nélkülözhető, vagy átengedhető személyzete volna, saját személyzetének útmutatásával és segédkezésével dolgoztassa fel, minél nagyobb lömegekben. Kérje fel továbbá azon birtokosokat, akiknek aszaló berendezésük van, hogy hasonló feltételekkel szintén bocsássák ezeket másoknak is rendelkezésükre, mert ezzel most nagyon értékes

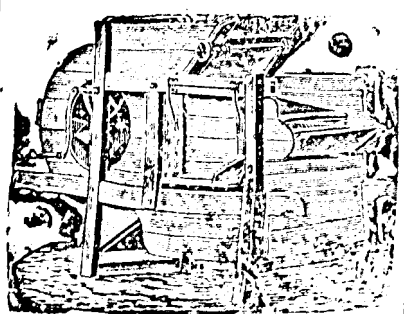
hazafias szolgálatot teljesítenek. De felhivandónak vélem a közönségnek figyelmét arra is, hogy aszalni a tűzhelynek, a sütőkemencének felhasználásával is lehet.

Meg vagyok győződve, hogy a Cim legteljesebben átérzi a szóbanforgó ügy fontosságát és hazafias kötelességérzetből mindent el fog követni a siker érdekében.
Budapest, 1914 augusztus 30.

Br. Ghillány s. k.

Az őszi munkákra szükséges igavonóerő biztosítása. A földmivelésügyi miniszter a gazdaközönséget tájékoztatni óhajtván az iránt, hogy az őszi gazdasági munkálatok biztosítására a megfogyott igavonó állatállomány honnan egészíthető ki legcélszerűbben, közzé teszi ama vármegyék, illetőleg járások jegyzékét, ahol a hadsereg részére lóanyag egyáltalán nem, vagy csak jelentéktelen mértékben soroztatott s a honnan a pótlás a legkönnyebben lehetséges. Ezek a vármegyék és azok járásai a következők:

Sopron vármegye soproni járása, Vas megye celldömölki, felsőcséri, németújvári, muraszombati, szentgotthárdi járásai, Nyitra megye privigyői, miavai, vágújhelyi, póstyéni, szakolcai járásai, Veszprém megye enyingi, pápai, Tolna megye központi, völgysegi, simontornyai, tamási, Bars megye aranyosmaróti, oszlányi, lévai, verebélyi járásai, Győr megye sokorói, pusztai, tótszigetcsilizközi járásai, Komárom megye gesztesi járásában, Trencsén megye báni, puhói, vágbesztercei járásában és Zsolna városában, Heves megye pétervásári járásában, Baranya megye mohácsi, pécsváradi járásában, Somogy megye igali járásában, Zalamegye alsódnávi, balatonszemesi, letenyei járásában, Hont megye korponai, bái járásában, Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye alsódnávi, dunavecsei, ráckevei, nagykátai járásában, Cegléd város (részben), Csongrád megye tiszántúli járásában és Szentvárosban, Csanád megye központi, mezőkovácsbázai járásában, Arad megye az egész vármegyében, Békés megye békési, orosházi járásában, Torontál vármegye bánlakai, módosi, törökbecsei, alibunári, antalfalvai, pancsovai járásában, Bács-Bodrog megye kulai, hódásági járásában, Bihar megye belényesi, béli, vaskóhi, magyarszéki járásában, Zemplén megye homonnai, mezőlaborezi, szinnai, sztrópkői, varannói járásában, Szolnok megye tiszai járásában, Borsod-Abaúj-Zemplén megye eszterházi, füzéri, gönci, kassai, szikszói, tornai járásában, Csik megye felesiki, kászonalesiki, szép-vízi, gyergyói, gyergyótölgyesi járásában.

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb
eredeti „KALMÁR” rostát

sziveskedjék árjegyzéket kérni amellyel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

2006

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérképviselő: A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérigazgatója, Budapest, V., Váci-körút 32.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által előterjesztett kérelemre kilátásba helyezte a földmivelésügyi miniszter azt is, hogy a háboru befejeztével katonai célokra feleslegessé váló lovakat első sorban ama vármegyék gazdaközönységének bocsátják árverések útján rendelkezésére, a honnan legtöbb lovat sorozták be a hadsereg részére.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Szövetkezetek és a hadsegítés.** Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó falusi hitelszövetkezetek nagy buzgalommal vesznek részt a hadsegítésben. A központnál eddig 14.640 koronát meghaladó összeg gyűlt egybe a Vörös-Kereszt Egyesület javára, de ez nem végösszege annak a segítségnek, a mellyel a szövetkezetek hozzájárultak a hadsegítéshez, mert igen sok szövetkezet a maga helyi intézményeinél róttta le a humanizmus és a hazafiság adóját.

— **Az itthonmaradottak tíz parancsolata.** Egy német lap összeállította az itthonmaradottak tíz parancsolatát, amely a következő: 1. Rendíthetetlen szent bizalommal viseltessél népünk igazságos ügyének győzelme iránt és igyekezzél ezzel a bizalommal a kishitűek lelkét is megtermékenyíteni. 2. A megpróbáltatás nehéz napjaiban sohase feledkezzél meg arról, hogy saját magadnak és érdekeidnek legjobban szolgálj, ha minden erődöt és jótékonyágodat a haza javára feláldozod. 3. Nyitott kézzel emlékezzél meg a hős sebesültekről, akik éretted és tüzhelyed védelméért küzdöttek és véreznek. 4. Ne állj félre, amikor a harcba indult fiaink itthon maradt, szükségét szenvedő családjaikról kell gondoskodnunk. 5. Légy becsületes és ha kell, még önmegtartóztatás árán is igyekezzél kötelességeidet teljesíteni, mindenekelőtt azokkal szemben, akik közgazdaságilag gyengébbek, mint te magad vagy. 6. Légy elnéző adósoddal szemben, ha a szükség és szegénység idején nem teljesítheti veled szemben kötelezettségét. 7. Ne igyekezzél hasznot húzni néped szükségéből. Mert aki az ilyen sulyos időkben is meggazdagodásra törekszik, az becselenséget és bűnt követ el hazája ellen. 8. Mondj le minden fényüzeusről és túlzott élvezetről mindaddig, amíg testvéreid százezrei nyomort és nélkülözést szenvednek. 9. Úgy bánjál az ellenséges foglyokkal, amint kívánod, hogy az ellenség fogságba jutott véreiddel emberségesen bánjanak. 10. Csak a hivatásos helyről érkezett híreknek adj hitelt és ha a sors, vagy az isteni akarat drága hozzátartozóid elvesztését mérné rád, viseld el nemes fájdalommal, vallásos megadással és egy szebb jövőbe vetett rendíthetetlen hittel.

— **A komlópiacról.** Ugy a német, de különösen a francia Elzászban s Lotharingiban nem szedték le a komlót, azaz a srapnelleket s pionér kések borotválták le egyenesre — taktikai okokból — a kilövés és kilátás mián, a galiciai Bródiban s tal a szomszédos orosz földön ezer holdakat tettek tönkre a kozákok, így sok komlómennyiség lemarad a piacokról — a megmaradó középeurópai $\frac{2}{3}$ termésre jó árat lehet remélni. S mint szept. 10-ki osztrák lapokból olvassuk Saazban az új komlót 50 kgr.-ként 110—90—80—70 koronáért adják, Nürnbergben

40—60—80 márkáért kél el a délnémet termés. S mert az eladók nem sokat alkudoznak, gyorsan történnek az eladások, azt kell hinnünk, hogy ez pánik. de lehet, hogy a sörgyártás kevesebb komlót igényel ez időszert — de a gyenge komlóalakulás nem indokolt — s ilyen árak mellett nem érdemes elsietni az eladást. Mert valami érdemes bajor harcos emlékeztet, hogy 1870-ben háborus körülmények között csak október végén, novemberben alakultak ki a komlóárak.

A Dr. Borovszky-féle szagosított

BOROLIN

a világ legjobb és leghatásosabb *házi-szere*. A *Borolin* a fájdalmakat azonnal megszünteti.

Megrendelhető a **Borolinyárban**
Budapest, II., Margitrapart 45. sz.
Próbaüveg 50 fillér.

— **Aszaljunk gyümölcsöt.** Nyilvánvaló, hogy a szerbek már zölden megették a szilvát, Boszniában sem fognak sokat megaszalni — így a balkáni aszalt szilva keresett cikk lesz a jelen — hasznos dolog lenne, ha a piacon nyersen el nem adható erdélyi beszercei szilvából minél több aszalványt készítené gazdaközönységünk. mert jövőben jó ára lesz az erdélyi aszalványoknak. De célszerű lenne a másodrendű körjéből, almából is aszalványokat (recte: bagolytűdőt), mert az egyebekben is gyenge termésű évben, illetve a következő háborus télben az aszaltgyümölcs bőjti csemege jellegéből csakhamar mindennapi étellé fog avansálni. Ezt jó lesz megmagyarázni a falvakon Hir szerint a földmivelésügyi miniszterium kerttelepén készletben levő aszalógépek ingyen állanak rendelkezésére a gyümölcstermelő közönségnek — de mert ilyen csak keveseknek juthat — jó lesz sürgősen renoválni a szilvás aszalókat: miként? erre nézve tájékoztató kérhető Szász József tordai állami főkertészről, a ki egy tömeg aszalásra alkalmas egyszerű, olcsón előállítható aszalót szerkesztett.

— **Az Országos Központi Hitelszövetkezet** igazgatósága körlevelet intézett a kötelekébe tartozó összes szövetkezetekhez, melyben tudatja, hogy azokat a betéteket, amelyek a háboru tartama alatt helyeztetnek el a szövetkezeteknél és a szövetkezetek azokat akár hitelük apasztására, akár pedig betétként hozzá beküldik, lehetőleg minden felmondás nélkül fogja az illető szövetkezetek útján kívánságra ismét a betevők rendelkezésére bocsátani. Ebben az intézkedésben az vezette a központot, hogy a katonai kincstár által a kisgazdáknak mostanában kifizetett jelentékeny összegek gyümölcsözöleg legyenek elhelyezhetők, a kisgazdáknak kifizetett pénzkészletek ne vonassanak el a közforgalomtól, ezek az összegek ne legyenek kitéve könnyen támadható veszedelmeknek. Hazafias kötelességévé tette a központ a szövetkezeteknek, hogy ebben az irányban minden lehető kövesse nek el.

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményét.

A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

12 éve gazdaságokban működő és jelenleg is alkamában levő nős

gépész

október hó elsejére

állást keres.

Cim a kiadóban.

3136

Nagyobb gazdaság
vezetésére vállalkozik

a háboru tartamára

— esetleg állandóan —

gyakorlott gazda,

ki jogvégzettséggel is bír.

Cim a kiadóhivatalban.

3138

Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth Részvénytársaság gépgyár

3023

Erdélyrészi képvisellete, állandó nagy raktára

Babos és Társai vasnagykereskedésében Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

Haszonbérbe adó birtok.

A mezőségen Mezőnagycsán határában levő kiskoru Br. Jósika Miklós és Jenő tulajdonát képező mintegy 480 katasztr. hold szántó, legelő és kaszálóból álló tagosított birtok megfelelő gazdasági épületekkel ellátva 1914 október 1-től kezdve 6 évre haszonbérbe adatik, a Tordaaranyos vármegyei árvaszéknél 1914 szeptember 28-án d. e. 10 órakor megtartandó szóbeli árverezés útján. Árverelő tartozik az árverezés megkezdése előtt 10% bánatpénzt letenni.

A birtok az aranyosgyéresi vasuti állomáshoz 13—14 kilométer távolságra fekszik és jó közlekedési útja van.

Értekezhetni Zeyk József ideiglenes gyámmal Kolozsvárt, Monostori-ut 26. vagy Unió-utca 3. szám alatt.

x. x.

Viharálló, rozsdavédő

legjobb mindennemű vasszerkezetek mázolására!

Különösen ajánlható:

Hidak, vas- és bádognetők, vasgerendák, oszlopok, gázometerek, kandeláberek vasrácsok, vasajtók mázolására.

Minium-alapozás nem szükséges.

Mintamázolattal, prospektussal, szinkártyával szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa

2767 III.

festékgyára

BUDAPEST, VII. ker.,

Ornagy-utca 4. szám.

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25—33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25—33

2278 VII., Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

2769

Műtrágyát

Értékesítő

Szövetkezet

Budapest, V. kerület, Fürdő-utca 8-ik szám.

Ev. ref. vallásu, nős gazdatiszt gazdatiszti állást óhajtaná elfoglalni, egyhelyt 33 évig nagyobb uradalomban szolgált.

Szives megkeresést kér: Kolozsvárra, Zrínyi-utca 3. szám alá Bedőházi Pál.

3137

Orpington

fajtyukok.

A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott

Orpington-

eladók.

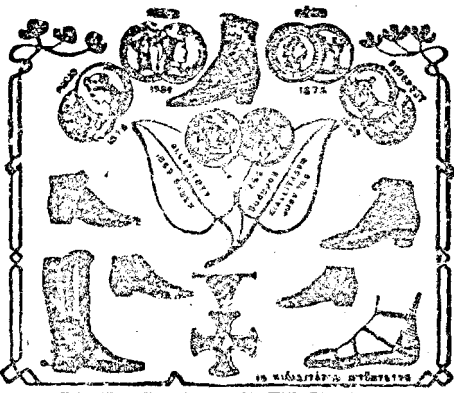
Erzsébet-út 13. szám.

MATUTSEK JOZSEF

KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

Fölvívja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangú műhelyében a legjobb anyagból és legújabb divatszerint készült közkedveltségű férfi és női cipőraktárára

2019

Megrendelés után készít amerikai és francia, vagy bármily tetszés szerinti faconu cipőket, a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyors kivitelben mérték után, de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével eszközöltetnek. — Kiváló tisztelettel: Matutsek József.

Alkalmi eladás!

Egy 100 liter ürtartalmu Mabile rendszerű

borsajtó

egészen jó, majdnem új állapotban és egy kis

Répaavágó gép

féláron eladók. Cim

Erdélyi Gazda Társaság Kolozsvár, Attila-utca 10. szám.

(h)

Felsőszöcsön termett mintegy 100 waggon

anyaszéna és sarju

eladó.

Ár és közelebbi feltételek megtudhatók Dr. Farkas Mózes zárgondnoknál Kolozsvárt, Unió-utca 3. szám.

(z. z.)